

A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Indexe, 2005–2012

A nemek közti esélyegyenlőség az Európai Unió (EU) központi kérdése azóta, hogy a nők és férfiak egyenlő mértékű díjazásának elvét az Európai Gazdasági Közösség már az 1957. évi szerződésében rögzítette. A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) fejlesztette ki az Esélyegyenlőségi Indexet (Gender Equality Index), amelynek célja, hogy támogassa a hatékonyabb döntéshozatalt uniós szinten. A jelenlegi frissítés első alkalommal tartalmazza a 2005-ös, 2010-es és 2012-es pontszámokat, ami lehetővé teszi az Európai Uniónak és az egyes tagállamoknak, hogy értékeljék az elért eredményeiket. Az Esélyegyenlőségi Index következő frissítése 2017-ben várható. Az index megmutatja, hogy az Unió tagállamai hol állnak a nemek közti esélyegyenlőség különböző területein (munka, jövedelem, oktatás, láthatatlan munka, döntéshozásban való részvétel, egészség, nők elleni erőszak).

A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) a 1922/2006/EK¹ rendelettel jött létre és 2010-ben kezdte meg működését. Az EIGE átfogó célja, hogy hozzájáruljon a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdításához, továbbá hogy elősegítse valamennyi közösségi politikában és az abból eredő nemzeti politikákban a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését, a nemi alapú diszkrimináció elleni küzdelmet, és növelje az uniós polgárokban a nemek közötti egyenlőség tudatosságát. Az Intézet élén az igazgató áll, aki szoros együttműködésben az igazgatótanáccsal végzi munkáját. Az igazgatótanács 18 tagállami és egy bizottsági képviselőből áll. A tagok kinevezésénél fontos szempont a legmagasabb szintű hozzáértés, valamint a nemek közti egyenlőség területén való transzdiszciplináris jártasság. Az igazgató tanácson túl az EIGE egy szakértői fórummal is bír, melynek tagjai az egyes tagállamoknak a nemek közti esélyegyenlőség kérdésére szakosodott intézményeitől, az európai szintű szociális partnerektől és a közösségi szintű nem kormányzati szervezetektől érkeznek. Fő tevékenysége a nemek közti egyenlőségre vonatkozó kérdésekkel kapcsolatos információszerezés, ismeretgyűjtés. Továbbá a fórum feladata biztosítani az EIGE és a tagállamok illetékes szervei közti együttműködést.

Az EIGE prioritásait és feladatait az Intézet éves munkaprogramja határozza meg.² Ez alapján az EIGE egyik szerepe az, hogy segítse a Bizottságot és a tagállamokat a pekingi cselekvési platform kritikus problématerületei esetén megállapított uniós szintű mutatókról szóló jelen-

tések összeállításában és – ahol szükséges – további indikátorok, mérőszámok kidolgozásában. Egy másik fontos szerep a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének módszereivel és eszközeivel kapcsolatos munka. Továbbá a nemek közti egyenlőség uniós mutatójának kidolgozása, lehetővé téve ezáltal a nők és férfiak közötti egyenlőség megvalósulási folyamatának értékelését. Valamint a párbeszéd és partnerség kialakítása avval a céllal, hogy létrejöjjön a nemek közötti egyenlőség európai hálózata.

A Nők 1995. évi Pekingi IV. Világkonferenciáján „Pekingi nyilatkozat és cselekvési platform az egyenlőségért, a fejlődésért és békéért” című dokumentum a nők helyzetének javítása és az érdekérvényesítési képességük növelése, továbbá a nők és férfiak közötti egyenlőség megvalósítása érdekében stratégiai célkitűzéseket tartalmaz, valamint a nemzeti kormányok és a civil társadalom által végrehajtandó lépéseket állapít meg. A cselekvési terv fogalmazza meg először a gender mainstreaminget mint a társadalmi nemek egyenlőségét előmozdító közpolitikai stratégiát.

A célkitűzéseket és a fellépéseket a következő kritikus problématerület mentén határolták el:

- szegénység,
- oktatás és képzés,
- egészség,
- nők elleni erőszak,
- fegyveres konfliktusok,
- gazdaság,
- hatalom és döntéshozatal,
- intézményi mechanizmusok a nők helyzetének javítására,
- emberi jogok, média,
- környezet és a leánygyermek.

A nemek közötti egyenlőség mutatója

A nemek közötti egyenlőségnek a mérése egy közös mutatókészlet segítségével meghatározó jelentőségű mind az európai döntéshozatal, mind az uniós polgárok tudatosságnövelése szempontjából. A „Gender Equality Index” (a nemek közötti egyenlőség előrehaladását mérő mutató) azt mutatja meg, hogy az Unió tagállamai hol állnak a nemek közti esélyegyenlőség különböző területein (munka, jövedelem, oktatás, láthatatlan munka, döntéshozásban

való részvétel, egészség, nők elleni erőszak). A mutatók segítséget nyújthatnak a nemek közötti egyenlőség terén megfigyelhető tendenciák és egy nemzeti helyzet erős és gyenge pontjainak azonosításában, továbbá elősegítik az országok közötti összehasonlítást. „A nemek közötti egyenlőség az Európai Unió tagállamaiban 2005–2012”³ című, a 28 tagállam adatait tartalmazó jelentés 2015-ben jelent meg. A jelenlegi frissítés első alkalommal tartalmazza együttesen a 2005-re, 2010-re és 2012-re vonatkozó korábbi adatokat, ezzel lehetővé téve az elért eredmények időbeni értékelését az egyes tagállamok esetén. Az Esélyegyenlőségi Index következő frissítése 2017-ben várható. Mielőtt elemezném a jelentés Magyarországra vonatkozó adatait, röviden vázoló az azt a hazai nemi esélyegyenlőségi politikát és jogi-intézményi keretet, amely nagyban befolyásolja a mutatók alakulását.

Az esélyegyenlőségi politika jogi és intézményi kerete

Az ENSZ közgyűlése 1979-ben fogadta el a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló Egyezményt (CEDAW), amelyet Magyarország az 1982. évi 10. számú törvényerejű rendelettel ratifikált. Az Egyezmény ratifikálásával a kormányzat vállalja az emberi jogok teljes biztosítását a nők számára, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőség elérése érdekében az akadályok lebontását. Az Egyezmény egyértelműen meghatározza, mit jelent a nőkkel szembeni megkülönböztetés, valamint menetrendet is rögzít a nők és férfiak közötti egyenlőség eléréséhez. Magyarországon a rendszerváltás pillanatától fogva jelentős hatást gyakorolt a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó nemzetközi szabályozás fejlődése. A rendszerváltás után elfogadott első stratégiai dokumentum, amely a nemek közötti egyenlőség megvalósulását volt hivatott előmozdítani, a kormány 1997. évi 2174. sz. határozata⁴ az ENSZ 1995-ös IV. Pekingi Női Világkonferenciáján elfogadott Cselekvési Tervben megfogalmazott feladatok magyarországi megvalósítását szolgáló cselekvési program. A nemek közötti egyenlőség intézményesülése is ekkor kezdődött el hazánkban, a kongresszus évében felállt a Nőpolitikai Titkárság. A következő, mérföldkőnek tekinthető stratégiai dokumentum ezen a területen szintén a nemzetközi nemi egyenlőségpolitika fejlődésének következtében született meg Magyarországon. Az Európai Bizottság által kidolgozott, a nők és férfiak egyenlőségére vonatkozó, a 2006 és 2010 közötti időszakra érvényes ütemterv⁵ kötelezettséget ró Magyarországra az egyenlő bánásmód követelményeinek magvalósítására vonatkozóan. A stratégiai dokumentum hatására az 1089/2006. (IX. 25.)⁶ Kormányhatározat döntött a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács létrehozásáról. A tanács döntés-előkészítő konzultatív, vé-

leményező, javaslattevő testületként működött.⁷ A nemi egyenlőség területén már interszekcionális megközelítés jelenik meg az 1997-es cselekvési programot 2010-től felváltó Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégiában.⁸ A stratégiai irányokat és célokat a 2010 és 2021 közötti időszakra meghatározó kormányhatározat hat prioritást állít fel olyan területeken, ahol a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megteremtése szükséges. Ezek a következők: A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, nők és a szegénység, nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele. A szakmai, magán- és családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása. A férfi és a női részvétel közötti aránytalanság csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén. Az erőszak elleni hatékony fellépéshez, megelőzéshez szükséges intézkedések megteremtése. A nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikája stratégiai célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés). 2014 márciusában Magyarország aláírásával csatlakozott az Európa Tanács 2011-es Isztambuli Egyezményéhez. Az Egyezmény a nők elleni erőszak és a családon belüli erőszak elleni hatékony fellépést célozza. A nők és férfiak egyenlőségének alapjait a magyar jogban az Alaptörvény határozza meg. A rendszerváltás évétől egészen 2011-ig hatályban lévő alkotmány kimondta, hogy „a Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül” (70. § [1]). Az Alaptörvény ezt a kitétel így módosította: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja” (XV. cikk [2]). Továbbá a korábbi hatályos szabályozás kinyilvánította, hogy „a Magyar Köztársaság biztosítja a férfiak és a nők egyenjogúságát minden polgári és politikai, valamint gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében” (66. § [1]). Ez utóbbi paragrafust a 2011-ben hatályba lépett Alaptörvény a nők és a férfiak általános egyenjogúságának deklarálására változtatta, s rögzíti, hogy „a nők és a férfiak egyenjogúak” (XV. cikk [3]). Az Alaptörvény kimondja továbbá, hogy Magyarország külön intézkedésekkel segíti az esélyegyen-

lőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását, és hasonlóképpen védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket (XV. cikk [4–5]) 5). A 2004. január óta hatályban lévő, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) az a jogszabály, amely a nemek egyenlőségének normáit meghatározza Magyarországon. A törvény többek között a nemen, a családi állapoton, az anyaságon (terhességen) és apaságon, illetve a foglalkoztatási jogviszonynak vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellegén, illetve határozott időtartamán alapuló hátrányos megkülönböztetést tiltja, és az egyenlő bánásmód követelményének betartását írja elő természetes személyekkel, azok csoportjával és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben. A törvény az általános szabályok mellett külön fejezetben foglalkozik a foglalkoztatás, az oktatás, a szociális biztonság és egészségügy, a lakhatás, az egészségügyi ellátás, valamint az áruk forgalma és szolgáltatások igénybevétele területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetéssel.⁹ Az egyenlő bánásmód megsértése esetén jogorvoslatért az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz¹⁰ fordulhat az érintett.

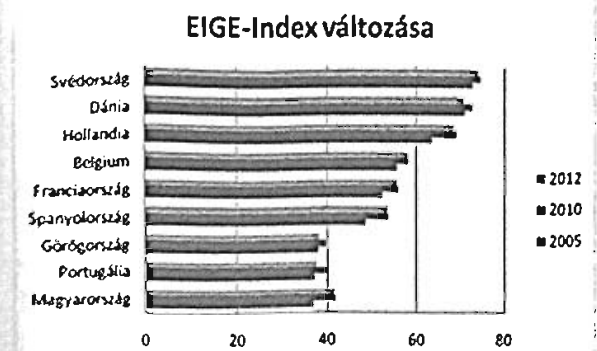
A nemek közötti egyenlőség Magyarországon, 2005–2012 (EIGE 2015)

Alábbiakban bemutatásra kerülő, a nemek közötti egyenlőség előrehaladását mérő index magasabb értéke korrelál a magasabb GDP-vel, magasabb szociális védelmi kiadásokkal, alacsonyabb pályakezdő munkanélküliségi rátával, nagyobb számú napközbeni kisgyermek-ellátási férőhellyel, a nők magasabb arányával a felsővezetők között és a magasabb egészségügyi ráfordítással.

Magyarország azon országok közé tartozik, ahol 2005 és 2010 között javulás, 2010 és 2012 között rosszabbodás következett be.

1. ábra

A Nemek Közötti Esélyegyenlőség Európai indexének változása egyes tagállamokban

Forrás: saját szerkesztés

A mutató értéke 0 és 100 között változik, ahol a 0 a teljes egyenlőtlenség, 100 pedig a teljes egyenlőség.

Foglalkoztatás

Nők munkaerőpiaci részvételének tekintetében egész Európában megfigyelhetőek a nemek közti különbségek. A férfiak magasabb foglalkoztatási rátával rendelkeznek Magyarországon is, bár a nemek közti különbségek tekintetben nem olyan nagyok, mint más uniós tagállamokban. Bár ez inkább a férfiak alacsony aktivitási arányának és nem a nők jobb részvételi arányának köszönhető. A 15 év feletti teljes munkaidőben foglalkoztatottak aránya Magyarországon nők esetén 39%, az EU-28-ban közel azonos mértékű: 38,8%; a férfiaké hazánkban 3%-kal alacsonyabb, mint az EU-28-ban (HU: 52,7%; EU-28: 55,7%). A munkában töltött évek számát nézve is elmondható, hogy mind hazánkban (nők 28,2; férfiak 32,5 év) mind az EU-28-ban (nők 32,2; férfiak 37,6) a férfiak hosszabb ideig vannak jelen a munkaerőpiacon, amely kedvezőtlenül befolyásolja a nyugdíjakat, növelve evvel az idős nők szegénységi kockázatát. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó harmadik indikátor a horizontális szegregációt mutatja a legnagyobb női dominanciával bíró ágazatokban. A 15–64 év közötti munkaképes korú foglalkoztatottak közt az oktatás, egészségügy és szociális ellátás területén mind hazánkban, mind az EU-28-ban nagyon hangsúlyosan felülreprezentáltak a női munkavállalók (Mo.: 25,5%; EU-28: 29,8%), míg a férfiak részvétele alacsony (Mo.: 6,0%; EU-28: 8,1%).

Gazdasági függetlenség, fizetési aránytalanságok

Az Európai Unió tagállamaiban a nők átlagkeresete 1995-ben mintegy 17%-kal maradt el a férfiakétól. Ez a különbség 2006-ra 15% körülire változott. Magyarországon a 2002 előtti években a nők kereseti helyzete ennél kedvezőtlenebbül alakult, kereseti hátrányuk meghaladta a 20%-ot. A 2002 utáni években azonban jelentősen szűkült a nemek szerint mért kereseti rés – 2005–2006-ban 11%-ra –, és ezzel Magyarország az Unióban az átlagnál kisebb kereseti különbséggel rendelkező tagállamok közé került. Az Unió 2009-től a nemek szerinti kereseti különbségekre vonatkozóan olyan uniós szinten harmonizált statisztikai adatok közzétételére tért át, amelyek az előzőekben ismertetettekkel nem összehasonlíthatóak, és jellemzően magasabb értékeket adnak. Az új adatok szerint a magyar nők kereseti lemaradása 18% volt a tagállamok összességére számított 20,18%-os hátránnyal szemben. A nemzetgazdasági kereseti rés csökkenésében szignifikáns szerepet játszottak a költségvetési szféra 2001-ben kezdődő keresetkiigazításai, hiszen e szférát a női foglalkoztatottak dominanciája jellemzi, a közszférában a munkát vállalók 68%-a közülük kerül ki. A bérek kiigazításában tehát nagyobb volt a nők érintettsége, mint a férfiaké.

Oktatás

A felsőoktatás kulcsfontosságú, hiszen a tudásalapú gazdaság kihívásaira adott válaszokhoz magasan képzettek-re van szükség, akik a szaktudás mellett a rugalmasság, jó kommunikációs készség, vállalkozói magatartás készségeit is elsajátították. A nők egyre nagyobb arányú beáramlása figyelhető meg a felsőoktatásba (Magyarország: nők 20,3%; férfiak 16,6%; EU-28: nők 21,1%; férfiak 22,8%). A számszerűsíthető, felsőoktatásra jellemző „nőtöbblet” ellenére a nők továbbra is hátrányos helyzetűek. Bár ők vannak többségben a felsőoktatási képzésekben, a nemek aránya a tudományterületek között kiegyenlítetlen, a nők még mindig elsősorban a tanárképzés, oktatástudomány, az egészségügy és a szociális gondoskodás területén vannak túlsúlyban (nők 32,7%; férfiak 16,6%), akárcsak az Európai Unióban (nők 45,0%; férfiak 22,0%).

A családi és munkahelyi feladatok összehangolása

A családi feladatok, a „láthatatlan munka” átmenetileg nagyobb megterheléssel jár addig, amíg kisgyermek vagy ápolásra szoruló felnőtt van a családban. Mind a kereső tevékenységre, mind a házimunkára és a gyermekek ellátására a magyar nők jelentős időt fordítanak. A gyermekgondozási és a háztartási feladatok mellett a beteg- és idősgondozás feladatai is általában a nőkre hárulnak. Az EIGE adatai alapján a megkérdezett dolgozó magyar nők 11,5%-kal töltenek több mint egy órát naponta gyermek- vagy idősgondozással, mint a férfiak. A nők által a háztartási munkára fordított időt nem a gyermek megszületése növeli nagyon jelentősen, hanem a házasság, élettársi kapcsolat, együttélés stb. Az indikátor alapján a magyar nők 69,9%-a, férfiak 16,1%-a végez napi 1 óránál több házimunkát, a tagállamok összességére számított adatok hasonló megoszlást mutatnak (nők 77,1%; férfiak 24,0%).

Politikai részvétel

Legfelső szintű politikai pozíciókban a nők aránya elenyésző, még a parlamenti képviselők esetében is stagnál. Az új EIGE-adatok is alátámasztják, hogy legfelső szintű politikai pozíciókban a nők aránya nagyon alacsony (nők 9%; férfiak 91%), továbbá még a parlamenti képviselők és a helyi politikai szint esetén is ugyanolyan domináns a férfi képviselők többsége. Ez a trend akkor is, ha az Európai Unió országaival hasonlítjuk össze a magyarországi helyzetet. A vertikális szegregáció a munka világának hierarchikus rendjében is megmutatkozik. Az EIGE erre vonatkozó indikátora, a felsővezetők körébe tartozó nők és férfiak részaránya (nők 7%; férfiak 93%) a nők erős alulreprezentáltságát tükrözi a nőknek a foglalkoztatottak összességén belüli részesedéséhez képest.

Egészségügy

A 16 év feletti lakosságnál mért szubjektív jólét mind Magyarországon (nők 53,7%; férfiak 61,9%) mind az EU országainak összesített adataiban (nők 65,5%; férfiak 71,1%) a nők esetén rosszabb, mint a férfiaknál. Magyarországon a férfiak jóval korábban halnak meg, mint amit az ország gazdasági fejlettsége indokolna. Bár ez a tendencia a 90-es években volt a legsúlyosabb, még ma is jelentős hátrányban vagyunk az EU országaihoz képest az EIGE indikátora szerint. A várható élettartam abszolút értékben születéskor hazánkban a nők esetén 78,7, férfiaknál 71,6 év, az EU 28-nál a nőknél 83,1, férfiaknál 77,5 év.

Nőkkel szembeni erőszak

A nők elleni erőszak tipikus fajtajának tekintik a nemzetközi emberi jogi dokumentumok és a nemzetközi szakirodalom a családon belüli (párkapcsolati) erőszakot, a szexuális zaklatást, a nemi erőszakot, az emberkereskedelmet, a prostitúciót. Továbbá a nők elleni erőszak propagálását a médiában, melynek egyes nemzetközi szakértők szerint része a pornográfia, a fenyegető zaklatást, valamint az ún. „hagyományokon alapuló” erőszakfajtákat, mint a kényszerházasság, a női nemi szervek csonkítása, vagy az ún. „becsület-bűncselekmények”. A nők elleni erőszak különféle formái közül eddig csupán a családon belüli erőszak, valamint a nemi erőszak kérdéskörével kapcsolatban készültek felmérések. Az EIGE most először méri a nőkkel szembeni erőszakot a Fundamental Rights Agency (FRA) adatait alapul véve. Az FRA Európa minden részén magas előfordulási gyakoriságot mért a nők elleni erőszak esetén. Az érték a régi tagállamokban azért magasabb, mert ahol a nemek közti egyenlőség szintje magasabb, ott az emberek jobban bíznak az igazságszolgáltatás intézményeiben, a rendőrségben, bíróságban, ezért a nyilvánosságra került erőszakos esetek száma magasabb. A partner által elkövetett fizikai erőszakról a megkérdezett 15–84 éves nők 19%-a számolt be Magyarországon, míg az EU átlagában ez a szám 20%, a partner általi nemi erőszak aránya Magyarországon és az EU átlagában egyaránt 7%. A partner általi pszichés terrorról a magyar nők 49%-a, míg az unióban élők 43%-a számolt be.

Összegzés

A nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása tekintetében irányadó Lisszaboni Stratégia rögzíti a tagállamoknak, hogy olyan foglalkoztatáspolitikát folytassanak, amely az EU-28 átlagában biztosítja a 15–64 éves népesség 70%-os foglalkoztatási rátájának elérését a nők esetén pedig a 60%-osat. A társadalom szempontjából hasznos, ha minden munkaké-

pes állampolgára aktívan jelen van a munkaerőpiacon, ez lehet az alapja az egyének, családok gazdasági stabilitásának. A munkaerőpiaci részvétel azonfelül, hogy hozzájárul az egyének, családok anyagi stabilitásához, mérsékelve ezáltal az anyagi deprivációjukat, gazdagítja az emberi kapcsolatokat, hatékonyabbá teszi ezáltal az információkhoz való hozzáférést, erősíti az egyének társadalmi szerepvállalását. Hozzájárul a társadalmi kohézió növekedéséhez, csökkenti a társadalmi kirekesztődés kockázatát. Az EIGE adatai szerint a nemzetgazdasági kereseti rés csökkent Magyarországon a nők és a férfiak között, azonban ezt a költségvetési szférában végbement keresetkiigazítás eredményezte. Ez továbbvezet az ágazati szegregáció kérdésére, a legnagyobb női dominanciával bíró ágazatok, az egészségügyi és szociális és az oktatási ágazat. Az EIGE számadatai is rámutatnak a nők egyre nagyobb arányú felsőoktatási részvételére, azonban a nemek aránya tudományterületenként kiegyenlítetlen. A szakmai, illetve a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának érdekében mindkét nemnek szerepet kell vállalnia a családi feladatok ellátásában. A bemutatott index arra világít rá, hogy házimunkára és a gyermekek ellátására a nők mind hazánkban, mind a vizsgált uniós államokban sokkal több időt fordítanak. A politikai és gazdasági döntéshozatal férfi és női részvételében megmutatkozó aránytalanság korlátozza a többféle szempont érvényre jutását, a döntéshozatali sokszínűséget, ami negatív hatással van az ország egészének teljesítményére. A felnőtt népesség egészségi állapotának két legfontosabb jellemzője a születéskor várható élettartam és ezzel szoros összefüggésben az idő előtti halálozás aránya, valamint a megélt életevek során elérhető életminőség. Hazánkban a férfiak jóval korábban halnak meg, minn amit az ország gazdasági helyzete indokolna. Az erőszak elleni hatékony fellépés alapja, hogy legyenek egységes rendszerben mért,

kezelt adatok. Ezt biztosítja az FRA, amely a legutóbbi EIGE-dokumentumban Európa minden részén magas előfordulási gyakoriságot mutatott a nők elleni erőszak terén. A hat terület alapján kiszámolt országonkénti Gender Equality Index alapvető fontosságú a nemek közötti esélyegyenlőség előmozdítása terén.

Jegyzetek

- ¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i rendelete a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének létrehozásáról.
- ² A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének éves jelentése 2010, Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2011.
- ³ <http://eige.europa.eu/tcdc/eige-publications/gender-equality-index-2015-measuring-gender-equality-european-union-2005-2012-country-profiles>
- ⁴ 17 2174/1997. (VI. 26.) Korm. Határozat a 1995-ös Nők Pekingi IV. Világkonferenciáján elfogadott Nyilatkozatban megfogalmazott feladatok magyarországi megvalósítását szolgáló cselekvési programról.
- ⁵ COM(2006)92. A bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. A nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0092:FIN:HU:PDF>
- ⁶ 1089/2006. (IX. 25.) Kormányhatározata a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanácsról.
- ⁷ 1008/2009. (I. 28.) Kormányhatározata a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanács működtetéséről.
- ⁸ 1004/2010. (I. 21.) Korm. határozat a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és Célok 2010–2021.
- ⁹ Dósa Mariann – Krizsán Andrea: A többszörös diszkrimináció helye a magyar genderpolitikában. In: *Nőtlen évek ára*. Budapest, 2013.
- ¹⁰ 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól.